

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо охорони здоров'я населення від шкідливого впливу тютюну», реєстраційний № 4358-2 від 26.11.2020, суб'єкт законодавчої ініціативи – народний депутат України Шинкаренко І. А.

2. Завдання законопроекту

Зазначений законопроект є альтернативним до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо охорони здоров'я населення від шкідливого впливу тютюну» (реєстр. № 4358 від 10.11.2020) і розроблений з метою наближення законодавства України до вимог законодавства Європейського Союзу.

Законопроектом пропонується внести зміни до законів України від 19.12.1995 № 481/95-ВР «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та пального» (далі – Закон № 481), від 22.09.2005 № 2899-IV «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення» (далі – Закон № 2899) та від 03.07.1996 № 270/96-ВР «Про рекламу» в частині:

- запровадження нових термінів та внесення змін до чинних термінів;
- запровадження та оновлення вимог щодо здійснення діяльності, пов'язаної з виробництвом, оптовою та роздрібною торгівлею, експортом і імпортом тютюнових виробів, електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах;
- здійснення державного контролю за обігом тютюнових виробів шляхом запровадження електронної системи контролю;
- введення звітності про інгредієнти та викиди;
- визначення максимального рівня смол, нікотину та монооксиду вуглецю;
- встановлення вимог до обов'язкового медичного попередження та упаковки електронних сигарет, заправних контейнерів і рідин, що використовуються в електронних сигаретах, упаковки трав'яних виробів для куріння тощо;
- заборони реклами, спонсорства, стимулювання продажу електронних сигарет і заправних контейнерів.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Законопроектом передбачається запровадження автоматизованої системи контролю за обігом тютюнових виробів.

Отже, реалізація положень законопроекту може привести до збільшення видаткової частини Державного бюджету України.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [20B4E4ED0D30998C04000000D72D2C0071147800](#)

Підписувач [Єрмоличев Роман Володимирович](#)

Дійсний з [31.07.2019 0:00:00](#) по [31.07.2021 0:00:00](#)

Міністерство фінансів України

07060-02-3/40472 від 28.12.2020

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Реалізація законопроекту у разі його прийняття буде потребувати додаткових видатків з державного бюджету.

Вартісну величину впливу законопроекту на видаткову частину бюджету здійснити неможливо. Розробник у порушення частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України не додав фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки).

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізація положень законопроекту не впливатиме на виконання закону про Державний бюджет України у поточному бюджетному періоді.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Проект Закону не відповідає нормам частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України, згідно з якою до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб'єкт законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки).

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Питання доцільності/недоцільності прийняття проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я нації» має вирішувати Міністерство охорони здоров'я України як центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

Також зазначаємо, що законопроектом пропонується внести зміни до Закону № 481 в частині визначення поняття «тютюнові вироби». Запропоноване визначення не співпадає з редакцією Податкового кодексу України (далі – Кодекс).

Поряд з тим Кодекс регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів та порядок їх адміністрування. Відповідно Закон № 481 визначає основні засади державної політики щодо виробництва й обігу підакцизних товарів.

Внесення до Закону № 481 визначення «тютюнові вироби», яке відмінне від термінології Кодексу, призведе до порушення цілісного контролю за їх виробництвом та обігом та можливості мінімізації сплати податків.

Крім того, визначення понять «сигарети», «сигари», «сигарили» та інших тютюнових виробів, які вносяться до Закону № 481, не відповідають термінології, наведеній у Законі України «Про Митний тариф України», яким затверджено Українську класифікацію товарів зовнішньоекономічної діяльності

(УКТ ЗЕД), розробленої на основі Гармонізованої системи опису та кодування товарів.

Пояснення до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності, затверджені наказом Державної митної служби України від 14.07.2020 № 256, також розроблені відповідно до міжнародного законодавства. Відповідно до Пояснень до УКТ ЗЕД визначення «сигарети», «сигари», «сигарили» охоплюють більш широкий перелік товарів, зокрема і ті, що вироблені із заміників тютюну.

Обмеження понять у Законі № 481 призведе до неможливості здійснити контроль за обігом тютюнових виробів, вироблених із заміників тютюну.

Враховуючи зазначене, пропонується виключити у законопроекті норми щодо змін до основних понять і термінів, визначених Законом № 481.

Також законопроектом запропоновано доповнити Закон № 481 нормами, спрямованими на попередження куріння тютюнових виробів, зниження рівня їх вживання серед населення, обмеження доступу до них дітей, охорону здоров'я населення від шкоди, що завдається його здоров'ю.

Однак відповідно до преамбули Закон № 481 визначає основні засади державної політики щодо регулювання виробництва, експорту, імпорту, оптової і роздрібною торгівлі.

Тому пропонується норми щодо попередження куріння тютюнових виробів, зниження рівня їх вживання серед населення перенести до Закону № 2899.

Окрім цього, запропоновані у законопроекті норми щодо запровадження електронної системи контролю за обігом тютюнових виробів на основі унікального ідентифікатора тютюнових виробів потребують доопрацювання.

Зокрема, запровадження автоматизованої системи контролю за обігом тютюнових виробів потребує узгодження позицій усіх зацікавлених сторін, необхідно визначити, хто буде розробляти та впроваджувати систему, обрахувати затрати держави, суб'єктів господарювання тютюнової галузі.

Також слід враховувати готовність до запровадження системи різними виробниками та/або імпортерами тютюнових виробів та затрати часу, необхідні державним органам для напрацювання та прийняття відповідних підзаконних актів.

Крім того, у законопроекті норми щодо запровадження електронної системи контролю за обігом тютюнових виробів є суто декларативними, оскільки передбачається, що порядок створення, фінансування та функціонування електронної системи контролю за обігом тютюнових виробів встановлюється іншим законом.

Заступник Міністра фінансів України

Роман ЄРМОЛИЧЕВ